

QUARANTAINE OP Z'N BIJBELS. 4^E ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

DE STAP ZETTEN

DATUM	14 maart 2021
VOORGANGER	Kris Oelbrandt ocso
EERSTE LEZING	uit Numeri 13
EVANGELIE	Johannes 2, 23 - 25 en 3, 1 - 5

OVERWEGING

Waar vind ik het beloofde land, broeders en zusters? Waar vind ik, met andere woorden, het geluk? Waar kan ik gelukkig worden? Deze vragen stellen we ons allemaal regelmatig, zeker in deze tijd van crisis en verwarring, en ze zijn ook heel menselijk. Ieder van ons brengt een groot deel van zijn of haar tijd door met het zoeken naar manieren om gelukkig te worden: een huis, een project, een doel in het leven, of zomaar genieten van kleine dingen die blij maken, zoals een wandeling in de lentezon, een lekkere maaltijd of een goed boek. Waar vind ik het beloofde land? Zal die zoektocht ooit een einde kennen?

Ja, zegt de Bijbel. Het beloofde land is in zicht. Het geluk dat God ons belooft is heel dichtbij, zo vertelt het verhaal uit het boek Numeri. Maar wat is voor ons heel dichtbij? De staat Israël van vandaag of van drieduizend jaar geleden, die ligt duizenden kilometers ver weg. Dat kan het dus niet zijn. Wat is dat beloofde land, dat Rijk Gods dat heel dichtbij is? Het Vaticaan? Ook nog kilometers verwijderd. Wat is dat beloofde land? Is dat eigenlijk wel een land?

Wat mij betreft, broeders en zusters: het beloofde land, dat is mijn medemens. Ik ben al heel mijn leven op tocht door de woestijn van mijn eenzaamheid en, geleid door Gods woord, kom ik vroeg of laat tot het inzicht dat mijn medemens vlak bij mij staat. De afstand doet er niet toe, het gaat om de bewegingen van het hart. Die medemens, met alle denkbare noden en verlangens, is mij rakelings nabij, zoals het volk in de woestijn rakelings het Rijk Gods nabij is. In het verhaal gaat het over twee volkeren, en dat klopt ook: ieder van ons is een mens met onuitputtelijk veel facetten. De ene schat aan mogelijkheden ontmoet de andere schat aan mogelijkheden, het ene volk ontmoet het andere.

En dat is tegelijk een bron van nieuwsgierigheid én van angst. De een kan op de ander overkomen als een reus, of zelfs een menigte reuzen: een mens kan overkomen als verpletterend, als iemand die de indruk geeft dat hij of zij wil overweldigen met woorden of prestaties. De een kan door zijn of haar karakter (extravert, kortaf, bluffend, of simpelweg anders dan wij) bedreigend overkomen voor de ander. We voelen instinctief dat we niet zomaar bij de ander kunnen gaan wonen, onze geborgenheid – bij God en bij onszelf – kunnen we niet zomaar opgeven.

Maar de ander maakt ons ook nieuwsgierig, omdat we ergens diep in ons hart aanvoelen dat we niet alleen kunnen blijven, dat we de ander nodig hebben. En dus kiezen we vaak voor de tussenoplossing: we gaan op verkenning. We steken de drempel van de eenzaamheid over en beginnen een praatje of stellen een gebaar. We laten een paar aspecten van onszelf zien, we sturen enkele mannen op verkenning uit. En wat gebeurt er? Onmiddellijk breekt ons hart open. De woorden mogen nog zo onschuldig, banaal, nietszeggend zijn ("Hoe gaat het?"); het gebaar mag nog zo klein of onhandig zijn (even de ogen naar iemand opslaan): ik bereik jou, en jij voelt je niet meer alleen. Het wonder voltrekt zich, namelijk het wonder dat naastenliefde heet. Naastenliefde hoeft niet over heel grote dingen te gaan. Dat kan, maar hoeft niet. Het gaat vaak ook over het heel kleine. Telkens weer die drempel over. Een drempel die voor de een al groter is dan voor de ander, en op het ene moment al moeilijker te nemen dan het andere. Telkens weer op verkenning gaan in het land van mijn naaste en proeven van de heerlijke druiven: oogst van de verbinding, geboren uit simpele woorden of gebaren.

Maar er is meer, broeders en zusters. Jezus voegt immers een dimensie toe aan deze oeroude wet van de naastenliefde, de wet die Hij en de wetsgeleerden van zijn tijd kennen. Deze dimensie opent zich in het gesprek tussen Hem en Nikodemus, vertegenwoordiger van deze wetsgeleerden. Ook Nikodemus zoekt naar verbinding. Hij overwint zijn drempel en spreekt 's nachts, wanneer de duisternis en de eenzaamheid hem omhult, Jezus aan als een leraar die van God gekomen is. Dat is een grote stap voor Nikodemus, maar het blijft de taal van een wetsgeleerde, het is geen nieuwe taal. Het is namelijk een taal die de ander, Jezus, op afstand houdt: Gij zijt een leraar en ik ben een leerling.

Jezus boort onmiddellijk een heel andere laag aan: Hij spreekt over opnieuw geboren worden als voorwaarde om het Rijk Gods te zien. Met andere woorden: kijk niet naar Mij zoals je denkt dat ik ben, maar kijk met nieuwe ogen, laat jezelf opnieuw geboren worden. Leg alle beelden van je af en laat jezelf leiden door God, niet door jouw beelden van God.

Dat gaat dus verder dan wat we in de eerste lezing hadden gelezen. Daar gold het nog dat we het beloofde land "eenvoudig" konden binnengaan door de drempel van de scheiding met de ander over te gaan en verbinding te zoeken, iets wat Nikodemus ook doet. Jezus vraagt echter dat we alle beelden van de ander, van Jezus zelf en van God, afleggen en een nieuwe geboorte in ons toelaten.

Die nieuwe geboorte, dat is ons geloof. Jezus is daar heel stellig in: "Wanneer je niet herboren wordt uit water en geest, wanneer je niet voortdurend de wereld met nieuwe, onbevungen ogen tegemoet treedt, dan zal je het koninkrijk Gods – dat is dus de ander – niet bereiken. Dan zal je alleen blijven met al je boekenwijsheid." Laten we het dus stil maken, opdat die geest, de geest van voortdurende vernieuwing, omvorming en bekering in ons werkzaam mag zijn, om vanuit die geest te kunnen zeggen: "Ik geloof in één God."

